

Annejet van der Zijl

Annejet van der Zijl is schrijfster van (onder meer) historische non-fictie. Ze won meerdere prijzen voor haar boeken. Haar bekendste werken zijn: *Anna* (over Annie M.G. Schmidt), *Sonny Boy* en *Bernhard*. Onlangs verscheen van haar hand *Gerard Heineken. De man, de stad en het bier*.

Wat is voor u een belangrijke lieu de mémoire?

De Duinen van Six bij Wimmenum, omdat ik daar als kind heel gelukkig ben geweest. Sinds een paar jaar hebben we daar een buitenhuisje en ben ik er weer net zo gelukkig.

Wat is de meest recente 'historische sensatie' die u heeft gehad?

Dat ik bij een diner in Amsterdam naast een geheel onbekende meneer zat, die stomtoevallig een buitenhuis bleek te bezitten in het piepkleine plaatsje in het noorden van de VS waar Allene Tew is opgegroeid. En het mij vervolgens ook nog voor onbepaalde tijd aanbod om van daaruit onderzoek naar haar te doen. Dan krijg je echt het gevoel dat er iemand op een wolk dat voor je zit te regelen.

Ben Vriesema is redacteur van Kleio.

Welk nut heeft geschiedenis volgens u?

Geschiedenis is voor mij een beschavende en relativerende factor. Wie beseft dat wat hij of zij meemaakt niet uniek is, kan er vaak beter mee omgaan. Dat geldt voor mensen, dat geldt voor volkeren.

Kunt u zich nog veel herinneren van de geschiedenislessen op school?

Van de basisschool herinner ik me vooral gruwelijke verhalen over concentratiekampen die de juf van de toenmalige vierde klas ons vertelde. Ik heb er nachten van wakker gelegen. De lessen op het gymnasium herinner ik me juist met plezier. De lerares kon aanstekelijk vertellen en deed dat met verve. Haar lessen waren echt kleurige uren in de dorre schooldagen. Ik denk dat toen mijn liefde voor geschiedenis is geboren.

Wat is volgens u het belangrijkste in het geschiedenisonderwijs?

Dat het zoveel mogelijk gebracht wordt zoals het echt gaat: als een spannend verhaal, waarvan je halverwege nog niet weet hoe het afloopt.

De hoofdstraat van Janesville, Wisconsin, rond de tijd dat Allene Tew er opgroeide.

Buikfles uit de zeventiende eeuw.
Foto: Haffmans Kunst en Antiekhandel.

Wat is uw dierbaarste bezit dat ook historische waarde heeft?

Een in Suriname gevonden buikfles uit de zeventiende eeuw. Ik kreeg hem van Frans Bubberman, voormalig hoofd Bosbouw van Suriname. Pas toen ik de fles later opzocht op internet begreep ik hoe zeldzaam ze zijn, en hoe bijzonder het is dat er zomaar eentje bij mij op tafel staat.

Denkt u dat de historische canon nut heeft voor het geschiedenisonderwijs?

Misschien is het handig voor docenten als houvast. Tegelijkertijd: de wereld verandert voortdurend, en daarmee ook de kijk op geschiedenis. Zo'n canon kan dus nooit statisch zijn.

Hoe vindt u dat geschiedenisonderwijs aan een middelbare school moet worden gedoceerd?

Verhalend en tot de verbeelding sprekend, en zo dat leerlingen begrijpen dat geschiedenis de ultieme ontsnapping kan zijn uit de beperktheid van het leven van alledag.

Welke historische studie of welke historische roman maakte de meeste indruk op u?

Ik was diep onder de indruk van Het verhaal van een Duitser van Sebastian Haffner. Schijnbaar eenvoudig, maar geniaal doordacht: echt geschiedenis op z'n allerbest. Dat boek heeft mij geïnspireerd om mijn boek over prins Bernhard te gaan maken.

Welke historische periode spreekt u het meest aan?

Momenteel vooral de periode tussen 1850 en 1950, de tijd van de Industriële Revolutie, de vooruitgang en de wereldoorlogen. Maar dat komt ook omdat mijn laatste boeken en ook mijn volgende net in die tijd spelen. Mocht ik er ooit toe verleid worden om te gaan werken aan een verhaal uit bijvoorbeeld de Gouden Eeuw, dan zal ik dat dan vast de meest aansprekende periode vinden.

'Geschiedenis kan de ultieme ontsnapping zijn uit de beperktheid van het leven van alledag'

Welke historische persoon spreekt u het meest aan?

Op dit moment degene waar ik nu een boek over ga maken: Allene Tew, de latere prinses Reuss en gravin Kotzebue. De enige claim to fame van deze verder totaal onbekende Amerikaanse is het feit dat ze de peetmoeder van prinses Beatrix was. Maar haar levensverhaal is adembenemend en raakt rechtstreeks aan alle grote thema's van haar tijd, tot de Russische Revolutie aan toe.

Welke historische film heeft de meeste indruk op u gemaakt?

Hierin blijf ik een jeugdliefde trouw: Doctor Zhivago, met Julie Christie en Omar Sharif. Als kind zat ik iedere keer met kerst weer ademloos te kijken naar dat tragische en o zo romantische liefdesverhaal, dat zich afspeelt tegen de achtergrond van de Russische Revolutie en de Eerste Wereldoorlog. Uiteindelijk wordt het lot van de hoofdpersonen bepaald door de grote geschiedenis, net als in mijn eigen Sonny Boy. ■

Scène uit de film Doctor Zhivago uit 1965.